

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

Posamične številke stanejo 10 vin.

V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozel red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Naše narodnoobrambno delo.

II.

Pokazali smo iz »Narodnoobrambnega Vestnika« samega, da klerikalcem v glavnem ni za to, da bi branili naše narodno, ampak braniti jih hočejo za katoliško vero, da ne prodre tuja vera na nekdanj slovensko zemljo s katoliškimi cerkvami. Rešitve obmejnih Slovencev ne vidijo v šoli, ampak v mladinskih društvih na strogo katoliškem temelju; ta so jim ideal.

V članku, ki pomeni program klerikalnega narodno-obrambnega dela, so postavili na prvo mesto vero, na zadnje narodnost. Tako je njihovo splošno stališče, tudi tam, kjer se ni bati, da se dvignejo protestantske molitnice, kjer ni strahu, da prodre tuja vera na nekdanj slovensko zemljo s katoliškimi cerkvami.

Na naših jezikovnih mejah na Goriskem n. pr. se pač ni bati, da se Slovenci z raznarodovanjem odtuji katoliški cerkvi. Ostane katoličan, ko postane Lah. Kaj je torej treba ob taki meji braniti katoliško vero? Saj ne trpi nobene škode — škodo trpi le slovenski narod, ki izgubava sinove in hčere. Zato pa je edino umestno tu le bojevanje za ohranitev narodnosti. Pa tudi tam, v deželah, kjer grozi katoliški cerkvi nevarnost, da se njene molitnice spremenijo v protestantske, je združen boj za katoliško vero že z bojem za ohranitev narodnosti. Slovenec je katoličan. Če se ga ohrani narodno, je že ohranjen katoliški cerkvi. Torej ni treba nikjer povdarjati z velikim hohonom katoliške cerkve, katoliških temeljev itd., ampak povdarjati in na prvo mesto postaviti je treba narodnost. Za ohranitev te pa je glavno sredstvo šola. Kdor trdi kaj drugega, nima smisla in nima čistih namenov za narodnoobrambno delo.

Razume se pa samo ob sebi, da to še ni vse. Resnica je, da treba zlasti ob mejah bralnih in pevskih društev, izobraževalnic, v glavnem poleg šole pa go-

spodarske organizacije! Je veliko dela, obsežnega dela, ogromne so potrebe v jezikovno ogroženih okrajih. Tak je položaj v njih, da prav nič ne kaže, uganjati v takih krajih strankarstvo, kakor nameravajo klerikalci. Šolo so zavrgli, za ljudsko šolo, ki naj bi v takih ogroženih krajih učila otroke slovensko, ne marajo, ampak, kar je mladine, bi jo radi spravili v mladinska društva na katoliškem temelju. Ta so jim ideal. . . v mladinski organizaciji iščejo uspehe sigurnejše in trajnejše kot bi jih dosegla šola. Ni mogoče, da bi bil zapisal take trditve v »Narodnoobrambnem Vestniku« človek, ki misli na narodno braniti meje. Zapisati jih je mogel le oni, ki hoče, da ne prodre tuja vera na nekdanj slovensko zemljo s katoliškimi cerkvami. Varovati meje pred tujo vero in tujo cerkvijo, to je glavni namen klerikalnega obrambnega dela — zato so pa rekli, da morajo pomagati, pa »akobina m bilo to ljudstvo tudi tuje po krvi«.

»Krščanska organizacija« v ljudstvu jim lebdi pred očmi — pa če bi pri tem magari vsi oni Slovenci, ki nočejo nič slišati o klerikalizmu, ubežali v tuji nabor. »Čuki« in »Marijine družbe«, klerikalna »izobraževalna« društva, to bi pač ne držalo mej, to bi le še bolj odbijalo in vlečlo v tuji tabor tudi tam, kjer je slovenska postojanka še močna. Zato pa pravimo: ne strankarstva na meje, marveč rodoljubno, pravo narodno delo! Šola pa je glavna podlaga.

Kdor pa zamejuje šolo ob mejah, ta je sam pospeševalec raznarodovanja, ta je verski fanatik, učenec onega, ki je zasejal med del Slovencev krivi nauk: da je narodnost poganstvo.

Kdor pa stopa s takim krivim naukom na mejo, od tega pač nimamo pričakovati resničnega narodnoobrambnega dela. — No, pa počakajmo malce sedaj, ko se pripravljajo klerikalci na veliko zborovanje za narodnoobrambno delo začetkom maja v Ljubljani. Bomo videli, kaj porečejo, potem bomo govorili dalje.

Reforma ljudske šole.

Zborovanje delegatov komiteja za reformo ljudskega šolstva.

Dunaj, 10. aprila 1910.

Pred dvema letoma se je na Dunaju osnoval iz zastopnikov Nemško-avstrijske učiteljske zveze, društva »Freie Schule« in Socialno-pedagoškega društva komitete za reformo ljudske šole. Ta komitete si je postavil nalogo, da izvrši poizvedbe o razmerah avstrijskega ljudskega šolstva, da razkrije v znanstvenem in statističnem oziru sedanje stanje avstrijskega ljudskega šolstva in da dobi iz tega temelj za delovanje reformacije ljudskega šolstva v naprednem smislu. Komitete za reformo ljudske šole je s pomočjo naprednih nemških učiteljskih organizacij izvršil poizvedbe najprej v nemških avstrijskih pokrajinah. Komitete ima že 3000 izpolnjenih vprašalnih pol, katerih statistična obdelava se bliža koncu in kaže izredno zanimiv material. Komitete pa je v spoznanju, da bi poizvedbe o razmerah ljudskega šolstva le v nemških delih Avstrije z ozirom na skupni smoter ostale samo nepopolno delo, stopil v dogovor z drugimi avstrijskimi narodnostmi. Tu so prišle v prvi vrsti v poštev nemške učiteljske organizacije, ki so za to novo gibanje pokazale veliko zanimanje in so se na povabilo komiteja tudi takoj lotile dela, kjer so si pridržale popolno avtonomijo.

V nedeljo, dne 10. aprila t. l., so se torej sešli na Dunaju zastopniki učiteljskih organizacij vseh narodov, da pod predsedstvom docentov dr. Rudolfa Goldscheida in dr. Gustava Schena poročajo o dosedanjih uspehih njih in se posvetujejo o nadaljnjem delu. Zborovanja so se udeležili: dr. Goldscheid in dr. Schen (komitete za reformo ljudske šole), Denk in Lang (Nemško-avstrijska učiteljska zveza), Einslein in Speiser (Freie Schule), dr. Goldmann, Schmiedl, prof. dr. Jerusalem, prof. Kopetzky in prof. Hartwig (Socialno-pedagoško društvo, zadnji tudi kot zastop-

nik Društva za šolsko reformo) in tajnik komiteja, jur. Klammer. Kot delegat zveze slovenskega učiteljstva v Avstriji je prišel tajnik Matija Hajny (Jankovice na Moravskem), kot delegat Češke učiteljske Zveze Fr. Moravec (Praga) in Jos. Smrtka (Praga), kot delegat Moravske učiteljske zveze Al. Valenta (Svabence), kot delegat Poljske učiteljske zveze Stanislav Palka (Bohinja) in Henrik Kanarek (Krakov), kot delegat Rusinske učiteljske zveze Aleksa Hajdukiewicz (Levov), kot delegat Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev E. Gangl (Idrija), kot delegat Dalmatinske učiteljske zveze Mirko Kirinčič (Korčula), kot delegat »Narodne Prosvjete« v Istri Anton Opašič (Pazin) in kot delegat Italijanske učiteljske zveze Anton Bettoli (Trst).

Dr. Gustav Schen je poročal o dosedanjem delu komiteja. Ko so vsi delegati, ki so zastopali skupno 48.500 organizovanih naprednih učiteljev in učiteljic, poročali o stanju dela v svojih organizacijah, je dr. Karel Englisch (Čeh) temeljito govoril o statističnem delu prevzete naloge. Dr. Goldscheid je razvil v velikih potezih sliko o začetnem gibanju in je stavil predloge za nadaljno delovanje celotne reformacije.

Zborovanje je pokazalo popolno soglasje zastopnikov zbranih organizacij. Delegati posameznih narodnosti, v katerih področjih niso poizvedbe še završene, pač pa so že v teku, so se izjavili, da bodo pospešili svoje delo. Potem, ko bo ves material zbran in obdelan, se prireče za vsako narodnost po komitejih, ki pa ne bodo sestavljeni samo iz učiteljev, temveč iz zastopnikov vseh slojev in stanov, javni shodi za ljudskošolsko reformo. Tu se bo o uspehih dela poučila najširša javnost, ki se bo izrekla v obliki predlogov, referatov in nasvetov za reformo ljudskega šolstva. Vsa ta akcija dobi naposled svoj višek v javnem državnem shodu za ljudsko šolsko reformo na Dunaju, kjer se bodo pregledali uspehi vseh posameznih shodov in dobili pozitivno obliko v modernem šolskem programu, slonečem na statističnih

Kapitan Hatteras

ali

Angleži na severnem tečaju.

Francoski pisal Jules Verne. — Prevel O. J.

(Dalje).

Gospa Franklin, ki je bila že leta 1855. poslala doktorju Kanu eno črno marmornato ploščo, je l. 1858. še eno izročila Maksu Clintoocku, da jo postavi na otoku Beechey. Maks Clintoock je svojo dolžnost vestno izvršil ter postavil to ploščo ne daleč od nagrobnega spomenika, ki ga je bil že skrbni John Barrov naredil v spominu Bellotu.

Na tej plošči je bil ta-le napis:

V spomin

na

Franklina,

Croziera, Ivana Fitza

in vse njihove vrle sobrate, častnike in zveste sodruge, ki so trpeli in umrli za znanstvo in slavo svoje domovine.

Ta kamen

stoji blizu onega kraja,

kjer so prvič prezimili na severu in odkoder so odrinili, da bi ali triumfovali nad ovirami ali pa umrli.

Naj bo trajan spomin njihovim rojakom in prijateljem, ki jih občudujejo, ter v veri utešene žalosti one, ki je v poglavarju ekspedicije izgubila najbolj udanega in ljubljenelega soproga.

Ta kamen, na skritem obrežju oddaljenih pokrajin, je bolestinno govoril na sreč. Doktorja je prešinila žalost in solze so mu pritekale iz oči. Na kraju, kjer so šli mimo

Franklin in njegovi tovariši, polni srčnosti in upanja, ni bilo drugega kakor košček marmorja za spomin. In kljub temu opominu je šel Forward dalje po poti Erebusa in Terrorja.

Hatteras je bil prvi, ki si je izbil take misli iz glave, zato je urno splezal na precej visok grič, ki je bil skoro popolnoma brez snega.

»Kapitan,« ga nagovori Johnson, ki je šel za njim, »od tu bomo videli skladišča.«

Shandon in doktor ju doideta, ko ta dva dospeta na vrh griča.

Toda od tu so se izgubili pogledi v širne planjave, ki niso imele sledu o kakem stanovanju.

»To je pa čudno,« dé orožničar.

»In kje so torej skladišča?« vpraša Hatteras nemirno.

»Ne vem . . . ne vidim,« jeclja Johnson.

»Vi ste najbrže zgrešili pot,« reče doktor.

»Meni se pa vendar zdi, da je bilo na tem mestu . . .« zatrjuje Johnson preudarjaje.

»Kratko, kam naj gremo?« dé Hatteras nestrpno.

Pojdimo doli,« reče orožničar, »kajti mogoče je, da sem se zmotil! V sedmih letih sem res mogoče pozabil, kaka je lega kraja.«

»Posebno še, ker je zemlja tako enolična,« pristavi doktor.

»Pa vendar . . .« godrnja Johnson.

Shandon ni zinil ničesar. Ko nekaj minut hodijo, se ustavi Johnson:

»Toda jaz se ne motim.«

»Kako pa torej?« dé Hatteras ter pogleda okrog sebe.

»Iz katerega vzroka trdite to,« ga vpraša doktor.

»Ali vidite tu prerahljana tla?« de orožničar ter kaže pod nogami na nekoliko vzdignjena tla, kjer so se natanko razločevali trije grobovi.

»Kaj pa sklepate iz tega?« vpraša doktor.

»To so trije grobovi Franklinovih mornarjev. Jaz to dobro vem. Nisem se zmotil, sto korakov od naš bi se morala nahajati ona poslopja, in če jih ni, so jih najbrže . . .«

Ni si upal s svojo mislijo na dan; Hatteras je zdiral naprej, silen obup se ga je polastil. Tu bi se morala odpreti njemu tolikanj zaželjena zakladnica, z najraznovrstnejšimi zalogami, na katere se je bil zanašal. Toda bile so razvaline, opustošenje in podrtje, kjer so bile civilizovane evropske roke stvorile velikanske zakladnice za onemogle mornarje. Kdo naj bi bil vse to uničil? Morda živali tega kraja, volkovi, lisice, medvedje? Ne, kajti te bi bile uničile samo živila, ostala pa ni tudi ne cunja od šotorove strehe, ne košček lesa, železa ali kakoršne koli kovine, in kar je bilo za Forwarda še najbolj strašno, ostalo ni nič goriva!

Očividno so Eskimci končno spoznali vrednost teh predmetov, ki jih sami nimajo nič; kajti z evropskimi mornarji so pogosto prihajali v dotiko. Kar je bil Fox odšel, so pogosto prihajali na ta kraj izobilja, jemali in ropali brez prenehanja, pri tem pa so premišljeno uničili vsako sled, da bi tukaj kdaj kaj bilo; in sedaj je pokrivala tla debela snežna odeja!

Hatterasa je to zmedlo. Doktor je zmaljal z glavo. Shandon je vedno molčal in natančen opazovalec bi bil na njegovih ustnicah zasačil škodoželjno smehljanje.

V tem trenutku so dospeli ljudje, ki jih je bil poslal poročnik Wall. Koj so vse razumeli. Shandon je stopil k kapitanu ter mu rekel:

podatkih. Da se ta šolski program uresniči, to bo skrb nadaljne agitacije in propagande. Delegati so izjavili, da ostanejo stalni referenti svojih organizacij in da se kot njih zastopniki udeleže vseh bodočih zborovanj.

Zborovanje je bilo zaključeno v navdušenem razpoloženju in v zažestvi, da se je začelo veliko in znamenito kulturno delo.

Po zborovanju komiteja za reformo ljudskega šolstva so se posvetovali vsi zastopniki posameznih učiteljskih organizacij, o skupni akciji, ki jo započne vse napredno avstrijsko učiteljstvo v dosego moderne službene pragmatike za vse ljudskošolsko učiteljstvo v Avstriji.

Zveza slovenskega učiteljstva v Avstriji bo o tem velevažnem vprašanju razpravljala letos na svojem shodu v Krakovem. Referat je prevzel poljski tovariš Stanislav Palka.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsimi drugimi dražilnimi čistil, kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K2 — Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečine olajšuje in okrepljuje staroznano sredstvo proti tiganju in prehlajenju vsake vrste. **Orig. steklenica K1-90**

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna **A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.** Zaloge v Gorici v lekarnah: **G. Cristofolotti, A. Girancoli.**

Slovenci, kupujte in se nasejajte ob jezikovnih mejah!

Le na ta način ojačimo slovensko stvar v ogroženih obmejnih krajih.

Baš sedaj je več ugodnih prilik za nakup gostilen, pripravnih krajev za lesno trgovino in sploh za industrijska podjetja, nadalje neke graščine, večjega mlina, vse na Koroškem.

V Celovcu je jako ugodna hiša za vinsko trgovino brez konkurence.

V slovečem letovišču na Štajerskem so na prodaj lepe vile, popolnoma obrestonosne.

Rojaki, ki imate denar in podjetnega duha, pomagajte praktično reševati obmejno Slovenstvo!

Vsa pojasnila daje potov. učitelj Ante Beg v Ljubljani.

Prilagati je znamko za odgovor.

DOPISI.

Reka. — V nedeljo 10. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor »Slovenskega bralnega in izobraževalnega društva na Reki«. Vdeležba je bila nad vse pričakovanje velika. Dvorana hotela »Sušak« je bila polna Slovencev z Reke, Sušaka in okolice. Počastilo nas pa je s svojo navzočnostjo, kar moramo posebno omenjati, tudi mnogo Hrvatov, zastopniki češke kolonije na Reki, ter zastopniki ravnokar se organizirajočih opatijskih in volovskih Slovencev. — Predsednik pripravljalnega odbora je ob 4. uri otvoril zborovanje, pozdravil navzoče, ter v jasnem in razločnem govoru označil namen slovenskega društva na Reki, ter njegovo delo v bodočnosti. Povdarjal je najprej njegov izobraževalen namen, potem pa stremeljenje za gospodarsko osamosvojitvijo slovenskega življa na Reki. Nato so se oglašili mnogoštevilni govorniki izmed zborovalcev, ki so z navdušenjem pozdravljali miado društvo in ga zagotavljali gnotne in moralne pomoči. V istem smislu govorili so tudi hrvatski govorniki in nam obljubljali pomoči in simpatije. Druga točka dnevnega reda je bilo tajnikovo poročilo o delovanju pripravljalnega odbora. Tajnik je v kratkih besedah razložil težko pot, ki jo je imel odbor, predno je mogel spraviti društvo pod streho in sklicati občni zbor. Najtežje je bilo z društvenimi prostori, vendar se je končno posrečilo, najti dve lepi, in za začetek društva primerni sobi v sredini mesta. Tajnik je za svoje poročilo žel zahvalo in priznanje. Nato je bila volitev predsednika, osemih odbornikov, štirih namestnikov in dveh preglednikov. Z velikim navdušenjem je bil voljen predsednikom gospod Dušan Vilhar, veletržec na Reki. Tudi drugi odborniki so bili živahno pozdravljeni. Ko so bile volitve končane, se je oficijelni del shoda zaključil, zborovalci pa so še dolgo živahno debatirali z nadami, ki jih mogoče niso prinesli s seboj na shod. Sijajna udeležba in veliko zanimanje, posebno pa v delavskih krogih je prepričalo vsakega, da bo društvo procvitalo in uspevalo v kulturn in gospodarski prospeh reških Slovencev.

Upamo, da nam bo mogoče, tekom jednega leta otvoriti majhno knjižnico, kar nam bo pa le v tem slučaju uspelo, ako se nas rojaki v domovini z darili dobrih knjig spominjajo. — Pozivamo torej vse za slovensko stvar vniete rojake, da nas v tem oziru podpirajo, saj smo tudi mi obmejni Slovenci!

Naslov Slovenskega društva je: Reka, Via Alessandrina No. 6/I.

Iz kanalskega okraja.

Gorenjopolje. — Dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne priredi šolska mladina na Gorenjempolju v šolskih prostorih javno

predstavo s sledečim vspeedom: 1) Pomlad je prišla, deklamacija; 2) Slov. fantje, slov. deklice — Lepa naša domovina — Hej Slovenci, prizor s petjem; 3) Tolajba, prizor; 4) O nevihti, deklamacija; 5) Ko dan se zaznava — Lahko noč — petje; 6) Stanovi, prizor; 7) Urban iz Ribnice, prizor — petje; 8) Kje so moje rožice, Gozdič, Kukavica — petje; 9) Sreče dom, deklamacija; 10) Otrokovo domoljublje, petje; 11) Oj z Bogom ti planinski svet, deklamacija, 12) Igra v II dejanjih: Lažnjiva Danica; 13) Šaljivo srečkanje.

Vstopnina: I. sedeži 1 K, II. sedeži 60 vin., stojišča 20 vin. Morebitni prebitek je namenjen šolskim izletom, v nakup šol. potrebščin ubožnejšim učencem, even. šol. knjižnici, — vsled česar se ne stavijo radodarnosti meje.

Podpisani vabi najuljudneje k predstavi domačine, sosedne Kanalce, Deskljane, Plavčane itd. Kratak sprehod in že se pri nas, upam, da se ne bodete kesali. Sklep: 17. t. m. k šol. predstavi na Gorenjempolje! — Henrik Klavora, voditelj.

Iz Avč. — Tukajšno katoliško slov. izobraževalno društvo namerava prirediti 1. maja t. l. zopet veselico. Lansko leto je ista bila z »dobrim vspehom«, kakor se je govorilo, in letos? — Mogoče še bolje! Izbirajo, silijo, vabijo na vse načine, da bi mogli več udov pridobiti, skoraj šolski otroci, oziroma oni, ko so komaj končali v šolo hoditi, k temu prispevajo. Tudi pri neki igri bodo deklice, ki v šolo hodijo sodelovale. Ha, ha, to bo de res kaj imenitnega.

Sosedje Ročinjci, pozor; zadnjič, ko ste poslali lepak v Avče »vabilo k veselici« pisano je bilo, »pridite vsi v Ročinj«; koliko Avčanov Vas je posetilo, menda ogromno in zakaj? — Pribit je bil isti na javnem prostoru sredi vaši, kjer se največ ljudi zbira in koliko časa je visel na zidu? Prihajali so isto nedeljo ljudje ravno od popoldanske službe božje, prišli so štirje fantje katol. slov. izobražev. društva, eden izmed istih je takoj z dežnikom raztrgal to vabilo z zida, temu so sledili drugi otroci ter še oni na drobne kose raztrgali in zmečkali, tako da so še mimo idoč ljudje z radovednostjo vprašali, kaj se je godilo v tem šumu toliko zbranih oseb, potem, ko so jim povedali drugi ta dogodek, rekli so, da niso prav storili, čeravno so bili »katol. slov. izobr. fantje.« Res lepa omika!

Iz ajdovskega okraja.

Z Vipavskega. — V nedeljo so imeli klerikalci shod pri Rebku. Šlo se je menda proti nameravanemu vinskemu davku, katerega hoče vpeljati finančni minister. Kaj se je govorilo in o čem se je debatiralo, ne bodem tu pisal. Pač pa moram tole pribiti: o tej stvari se je sklepalo in se je poslalo resolucijo na vlado pred me-

seci, in sicer potom »Goriškega kmetijskega društva«, ki je bilo sklicalo tozadevni shod za vse vinogradnike Vipavske doline brez ozira na stranke. In mislim, da je bilo to tudi prav, ker je ono v prvi vrsti poklicano, da brani koristi kmeta. Bilo bi vsekako taktno in pošteno od klerikalcev, da bi bili to omenili na shodu v nedeljo. A ne to, še manj! Reklo se je bilo celo, da je stvar aktualna, ker se ni še nikdo pobrigal, da bi bil storil primerne korake proti nameravanemu vinskemu davku. To je laž! — Na shodu, ki ga je sklicalo »Goriško kmetijsko društvo«, je bil navzoč dični drž. poslanec Štrekelj, ki se je zavzel za stvar in storil primerne korake pri vladi. Fon in Gregorčič pa spita! O ubogi backi, ki se puste farbat od neprijatelja kmeta v črnih sutanah. — To se je metalo revčkom peska v oči, da so skoraj oslepeli. Le nekateri bolj brihtni so kritizirali to postopanje in so rekli: »Kaj nam tribijo vedno eno in isto; saj to se je že kedaj razpravljalo! Zakaj so klerikalci sklicali shod? Hoteli so imeti »trentan«! Omenjeni davek ne bo, kakor kaže, sprejet v drž. zbornici. Klerikalci se bodo hvalili: vidite, kmetje! mi smo vas rešili; brez nas bi vas bila vlada zopet obtežila; mi smo vaši prijatelji in tako dalje bodo trobili, da so oni vse in vsi drugi nič. Backi ne vedo, da manj vpošteti ljudi ni v drž. zbornici kakor so naši klerikalci. To sta vam tiča! Gregorčič dobiva za svoje »delo« 15.000 K in Fon okroglo 12.000 K.

Mogoče pa je, da so klerikalci imeli poleg še drug namen! V nedeljo dne 17. so volitve v mestni skupini! Vi škodljivci slov. naroda! Hoteli ste naviti bližnje Dobravce, Cestarje, Križane!

(Dalje v prilogi).

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko jo manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Malo stanovanje (II. nadstr.) z lepim razgledom se odda 1. maja. Pojasnila pri našem upravnistvu.

Imovitejši Slovenci, pristop k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M. bodi vam sveta dolžnost!

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

»Gospod Hatteras, zdi se mi, da po nepotrebnem obupavate; saj smo k sreči pri vltodu v Barrovski preliv, ki nas dovede v Baffinsko morje!«

»Gospod Shandon, k sreči smo pri vltodu v Wellingtonov preliv, ki nas povede na sever,« ga zavrne Hatteras.

»Kako pa bomo pluli, kapitan?«

»Z jadri, gospod! Goriva imamo še več nego za dva meseca, in to je več, nego ga potrebujemo za bližnje prezimovanje.

»Dovolite mi, da vam povem . . .«, sili Shandon vanj.

»Dovolim vam, da idete za menoj na ladjo«, ga prekine Hatteras.

Pri teh besedah obrne hrbet svojemu poveljniku, se vrne na ladjo ter se zapre v svojo celico.

Dva dni je pihal nasproten veter; kapitan se ni prikazal na krov. Doktor je izrabil ta prisiljeni počitek ter prehodil otok Beechey; natrgal je nekaj rastlin, ki so tu in tam vsled narasle toplote vzklije na brezsnježnih skalah, nekaj resja, raznih vrst lišaja in rumene zlatice, neke vrste kislici podobne rastline s širokimi listi ter nekaj živlne krementarice.

Fauna te pokrajine je bila bogatejša nego Flora. Doktor je opazil dolge jate gosi in žrvavov, ki so leteli proti severu. Jerebice, višnjevkasto črne race, vitezi, neke vrste prodniki, razni severni potapljači z dolgim truplom, neke vrste kure, s črnim truplom, belkastimi peruti in kakor korala rdečimi tacami in kljunom, so častno zastopali razred ptictev. Doktorju se je posrečilo ustreliti tudi nekaj sivih zajcev, ki se še niso bili prelevili iz svoje bele zimske kožuhovine, ter eno višnjevo lisico, ki jo je bil Tel spretno prehitel. Medvedje so najbrže čutili navzočnost ljudi in jih zato ni bilo blizu, in tudi morski psi so bili skoraj plašni, najbrže iz istega vzroka kakor njihovi

neprijatelji, medvedje. Zaliv je bil prenapolnjen z neko vrsto zelo okusnih polžev. Izmed žuželk se je doktorju posrečilo ujeti enega moskita (vrsta komarjev), ki ga je pa hudo piknil. Pri živalih z lupinami ni imel toliko sreče, dobil je samo neke vrste školjk in polžev z dvema hišicama.

XXI.

Smrt Bellota.

Toplota je bila 3. in 4. julija še vedno pri 14°. To je bila najvišja točka, do katere se je povzpел toplomer v tem letu. Petega julija pa je udaril jugovzhodnik na dan v spremstvu gostih snežink, tako da je padla toplota za triindvajset stopinj. Hatteras je dal povelje, da odrinejo, ne da bi se oziral na slabo voljo moštva. Trinajst dni je že minilo, odkar se Forward tudi za stopinjo ni več premaknil proti severu; tudi stranka, ki jo je zastopal Clifton, ni bila zadovoljna; kajti bili so trenutno edini s kapitanovim sklepom, da jo udarijo v Wellingtonov preliv in zato pri delu niso klužbovali.

Ladja se ni dala brez truda pripraviti za odhod. Ponoči so jadra razpeli in potem jo je Hatteras pogumno udaril med ledene splave, ki jih je tok tiral proti jugu. Ljudje so se hudo utrudili pri taki zviti vožnji, ki jih je primorala pogosto jadra presukavati.

Preliv Wellington ni posebno širok; oklepata ga na vzhodu severno obrežje Dewna, na zahodu pa otok Cornwallis, ki so ga dolgo imeli za polotok. Ivan Franklin ga je l. 1846. objadral na zahodni strani. Preliv Wellington je preiskal kapitan Penny l. 1851. na ladji gospé Franklinove in na Sophiji; njegov poročnik Stewart je dospel do rta Beecher, 76° 20' širine ter je našel prosto morje. Prosto morje! To je bila naga Hatterasa.

»Kar je našel Stewart, najdem jaz tudi,« je dejal doktorju, »od tu dalje pa se lahko z jadri popeljem proti te-

»Toda, se li ne bojite, da bi se vaši ljudje ne . . .«

»Moji ljudje . . .« dé osorno Hatteras.

Potem pa na velik o začudenje doktorja reče tiho: »Ubogi ljudje!«

To je bil prvi srčni občutek, ki ga je opazil doktor pri kapitanu.

»Toda ne, za menoj morajo iti, za menoj pojdejo!« nadaljuje Hatteras odločno.

Če tudi se Forwardu ni bilo treba boriti z ledenimi splavi, vendar se ni daleč prerinil proti severu, kajti vsled nasprotnih vetrov se je moral pogosto ustavljati. S težavo je plul mimo rta Spencer in Imis, v torek desetega julija, pa je vendar končno preplul 75. vspeorednik na neizrekljivo veselje Cliftona.

Forward se je nahajal sedaj ravno na tistem mestu, kjer ste ameriški ladji Rescue in Advance prestali strašne nevarnosti pod poveljstvom kapitana Havena. Doktor Kane se je bil tudi udeležil te ekspedicije. Koncem septembra 1850. je ledeni splav zgrabil ti dve ladji ter ju tiral z prepemagljivo silo v preliv Lancaster.

To nezgodo je Shandon pripovedoval Ivanu Wallu v pričo nekaterih mornarjev.

»Advance in Rescue je led tako pretresoval, privzdigoval ter sem in tje pometaval, da so morali ogenj na ladijah pogesiti. In vendar je bila toplota 18° pod ničlo! Cel o zimo so bili nesrečni ljudje v ledu zadelani, vsak dan pripravljeni, da zapusté ladji, obleke pa si kar po tri tedne niso upali sleči. V tem strašnem položaju so prepluli tisoč milj in jih je slednjič pritiralo v Baffinsko morje.«

Lahko si mislimo, kak učinek je napravilo tako pripovedovanje na ljudi, ki so bili že itak slabe volje.

(Dalje pride.)

Družba sv. Cirila in Metoda.

Iz Solkana. Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali solkanski starešine pri volitvi novega župana 12 K 62 v.

Pri slovesu gosp. Franceta Scherzer od »ta lejdlj stanu« darovali gostje za družbo 12 K.

Obrazloženje iz Solkanskega društva. Zivelj nabiratelj in darovalci, Bog daj mnogo posnemovalcev ob sličnih prilikah!

G. Fran Gorjup iz Kanala daruje družbi sv. C. in M. z g. Josipom Medveščekom iz Ložice vdobljeno stavo (ali je Sv. Križ Vipavski trg ali mesto) K 10.—

Kaj pa to? — Družba sv. Cirila in Metoda je razpečala lani od 1. januarja do 31. marca 210.800 narodnih kolkov, letos pa v isti dobi samo 114.000, torej 96.800 manj. Kaj pa to?!

Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval igralec g. Bukšek 3 K. Hvala lepa!

Domače vesti.

Slovensko gledališče. — V četrtek 14. t. m. so naši dragi gostje dovršeno predstavljali angleško komedijo »Sebastian veliki knez georgijski«.

G. Nučič se je kot »veliki knez Sebastian« zopet pokazal umetnika, ki pusti za kulisami celo svojo osebnost in si nadene ono namišljenega bitja. Njegova igra je bila tako dovršena in graciozna, da smo bili kar vžhičeni.

Izborna je bila gospa Bukšekova, bogata plebejka, prav v svojem elementu — v vlogi, v katero se zna vživeti le ona.

Tudi G. Molek je bil prav dober v ulogi moža, ki je pač le senca svoje so-proge. Jednako zaslužita našo najtoplejšo pohvalo g. čna Kandlerjeva in g. Bukšek.

Imeniten je bil g. Danilo — lord in ženin v »rezervi«. Za njim nista zaostala g. Winterova in g. Iličič. Knezu Milanu Milanescu, poslaniku države Georgije — vsa čast.

Všeč nam je bila g. Thalerjeva, kakor tudi g. Habič in Peček.

K igri, ki je bila polna kontrastov in duhovitih dovtipov, je prišlo tako malo občinstva, da moramo zapeti zopet stari refren pesni o prazni dvorani. In vendar se nam je zdelo, kakor da je pisec te fine, duhovite veseligre poznal tudi naše razmere, in jo spisal na adresu premnogih, da bi se kaj iz nje naučili; samo žal, da jih ni bilo. Sploh moramo sklepati vzpričo te hladnokrvnosti, da cel del našega občinstva nima smisla za kaj finega in v resnici dobrega.

Županom v Solkanu je bil izvoljen v zadnji seji dosedanj podžupan gospod Jožef Vuga. Čestitamo, prepričani, da bo novi g. župan delal neumorno za vsestranski procvit Solkana!

Zemljeknjižni izpit v slovenskem in nemškem jeziku z dobrim uspehom je napravil v Trstu g. Josip Tusulin, pis. oficijant v Kobaridu.

Slovensko gledališče v Gorici. — Drevi se uprizar slavn Strindbergova žaloigra »Oče«. Glavne vloge igrajo gosp. Nučič, gđc. Winterova, ga. Bukšekova, ga. Iličičeva, g. Danilo, g. Bukšek in g. Povhe. Upati je, da se slavno občinstvo zavzame za to fino psihološko dramo, ki dela čast repertoiru vseh velikih gledališč. Žalostno bi bilo dejstvo, da bi se odigralo to najlepše in priznано delo pred prazno hišo, kakor se je v četrtek zgodilo!

Jutri v nedeljo 17. aprila je zadnja predstava pomladarskega gostovanja naših ljubljanskih umetnikov in sicer se igra vlezabavna burka »Svet brez moških« ali »Pereant možje«. Burka v treh dejanjih. Spisala A. Engel in J. Horst. Igra je pisana jedrnato in ima polno komičnih zapletkov; zlasti boj žensk proti moškim in narobe je jako drastično orisan. Glavne junakinje v tej igri so smešne modernistke, emancipiranke, ki kategorično zahtevajo, da morajo vsi moški »giniti« in da zasedejo njih mesta, služb. ... skratka ženstvo naj bi vladalo na svetu. Naidejo se pa moški, ki neusmiljeno uženo prenapete modernistke, da kapitulirajo pred njimi popolnoma. Konec prvega akta je jako zabaven. Tri emancipiranke se spravljajo »večer k počitku, in ko so slečene, pridrvi nenadno v njih sobo najhujši sovražnik — moški, ki beži pred vara-

nim možem, pri čegar ženi je ravnokar ljubimkoval; — nastane silen krik, vse tri begajo razburjene, se skrivajo in napode ubogega moža skozi okno v četrtem nadstropju. — Sodeluje vse oboje in slavnogoriška c. kr. vojaška godba.

Družabni večer pri Jeleni sinoči je bil še precej dobro obiskan, tako da je gnoten uspeh zadovoljiv. — Nastopili so igralci in igralke iz Ljubljane. G. čna Danilova je pela lepo »Punčko« in »Udovico malo« ter žela pohvalo. Povhe je nastopil dobro kljub indispoziciji; pel je kuplet »Jaz čutim že moko« in »Kako je Francelj Kostrun prepotoval Evropo«. Zbudil je obilo smeha in veselega razpoloženja med občinstvom, ki ni štedilo s ploskanjem. Istotako je zbuja smeh Danilo s svojim prednašanjem v raznih točkah, ki so bile na programu ali jih je pa sam dodal. G. čna Thalerjeva se je izkazala kot izborna sopranistka, pela je namreč znano arijo »Micaele« iz opere Carmen ter drugo iz opere »Mignon«. Občinstvo je bilo z njo jako zadovoljno ter se je o njej le laskavo izražalo. G. Bukšek je pel izvrstno dve pesmi, omenjamo posebno »Mornarja«. Na klavirju je spremljal vse pevske točke z znano virtuoznostjo gosp. Ciril Eržen. Sploh je bil ves večer animiran, neprisiljena, prijetna zabava je plala po dvorani. Konečno se je zahvalil predsednik podružnice g. dr. Dereani sodelovalcem in sodelovalkam ter občinstvu za udeležbo ter opozoril navzoče ob jednem na tretji družabni večer, ki bo v kratkem, na katerem se bo proizvajala opera Rinaldo Rinaldini.

Dramski in pevski večer. — Vtorek, dne 19. aprila priredé igralci ljubljanskega dež. gledališča dramski in pevski večer. To bode nekaka poslovlina predstava priljubljenih nam igralcev. Sodimo, da je naša dolžnost, da napolnimo dvorano do zadnjega kotička!

Bovškega g. župana A. A. Mlekuša je tožil bivši občinski zdravnik dr. Fürth radi žaljenja časti. G. župan je bil v Krmini, kjer ima sedež društvo zdravnikov, obsojen v zapor 8 dni; v drugi inštanci v Gorici pred okrožno sodnijo pa je bil župan g. A. A. Mlekuš popolnoma oproščen.

Solkanske mizarje bi radi dobili po ceni v kremplje črni in rdeči osrečevalci ljudstva. Doslej niso prav nič čutili »liberalne« pesti, naša stranka ni imela od mizarjev nič. — odslej pa se hočejo zanimati za nje tisti, ki so ob vsaki priliki udrihali po mizarjih.

Z ozirom na likvidacijo Mizarske zadruge opozarjamo mizarje, naj ohranijo popolnoma mirno kri. Prišlo je, kakor je moralo priti. T. o. z. je sicer zarubila vse premičnine in nepremičnine, toda njen namen je, ohraniti Solkancem, kar je v njihovo dobro. T. o. z. je tudi zadostno oborožena za boj proti vsem sovražnikom. Ko bo konec, potem javno obračunamo z ljudmi, ki živé le od zdražbarij in huj-skarij.

Krojaška zadruga in Teodoro Hribar. — Ko je raniki dr. J. Pavlica ustanavljal »Krojaško zadrugo«, je bila »Soča« tako liberalna, da je krepko podpirala zadrugo ter pozivljala ljudstvo, naj stori svojo dolžnost. Takrat je lazil po slovenski zemlji neki Teodoro Hribar, trgovski pomočnik v laški trgovini, ter delal zgago proti Kr. zadrugi in se potil za laško botežo. »Soča« ga je zato primerno okrcala. Jazen je bil zagrozen Lah Teodoro pa je prihrulil v našo tiskarno kregat se po nemško — slovenskega ni znal nič. Slišal je, kar mu je tikalo, in pred vrata smo ga postavili. Čudna usoda je zadela »Kroj. zadrugo«. Sedaj pa je ta Hribar gospodar Kroj. zadr. »Novi čas« naznanja: »Občni zbor (Centralne posojilnice) je potrdil kupno pogodbo, s katero je g. T. Hribar kupil dosedanje trgovino pod imenom »Krojaška zadruga« od »Centralne posojilnice«.

Zgodilo se je torej, kar smo pripovedovali že zdavnaj. Krojaške zadruge ni več, na njenem mestu je laška boteža Teodoro Hribar.

Opozarjamo obrtno last, da je v izlozbi še vedno napis Krojaška zadruga. Ta napis mora izginiti!

Tako so izigrali slov. klerikalci nekdanjo slov. Krojaško zadrugo v roke zagrozenega Laha.

Slovenci in Slovenke! Vsi v laško botežo Teodora Hribarja!!!

V Krombergu pri Gorici so imeli klerikalci nekak shod, na katerem so ropo-

tali šele sedaj proti vinskemu davku, ko je že skoro gotovo, da ne bo sprejet. Vse skup je bilo veliko farbanje ljudstva in lov na naročnike za lažnjivi novostrojarški list »Novi čas«. — Kmetje so šli lačni s shoda, gospodje pa v farovž, kjer je trajala imenitna gostija dolgo časa. Kako so še nekateri kmetje zabiti!

Bilanca zimskega športa v Bohinju. — Bohinj vedno bolj stopa na pozorišče in nadejati se je, da v najkrajšem času doseže med svetovnimi zimskošportnimi kraji uvaževanja vredno mesto. To se je pokazalo slasti pretečeno zimo. Cela Evropa je trpela radi izvanredno neugodne zime. Ravno ta zima je bila za Bohinj najboljše preskušnja, ki je pokazala, da se nade, stavljen v Bohinj glede razvoja zimskega športa, morda v najkrajšem času nad vse pričakovanje izpolnijo. Kljub skrajno neugodni zimi je tudi letos obiskalo Bohinj pozimi nad 2000 tujcev. Seveda je k temu pripomoglo mnogo tudi ravnateljstvo državnih železnic v Trstu, ki je vpoštevajoč pozornost kranjske deželne zveze za tujski promet in delavskega ministertva, vpeljalo iz Trsta posebne športne vlake. V sled tega se sme pričakovati že v najbližji bodočnosti najugodnejši razvoj Bohinja po zimi. Ravnatelj državnih železnic v Trstu dvorni svetnik Galambos in podravnatelj vladni svet. dr. Aureduček sta se osebno zanimala za razvoj Bohinja in železniških zvez, ki bodo v doglednem času tudi državnim železnicam donosale dobička. — Kljub slabi zimi torej lahko trdimo, da je pretečena sezona jako ugoden napredek za Bohinj. Zanimivo je gotovo, da se je v Bohinjski Bistrici tamošnji kolar takorekoč že specializiral za izdelovanje bohinjjskih sank, ki so našle priznanje v vseh športnih krogih in ki vsled tega obetajo postati izvozno blago. Želeti bi bilo le, da se vsi na zimskem športu v Bohinju prizadeti krogi kar najbolj zanimajo za nadaljni razvoj in po svojih močeh pripomorejo k temu, da se čim prej na celi črti izvedejo že zasnovane zimskošportne naprave. S tem ne bodo koristili samo sebi, koristili bodo celokupnosti, ker na ta način dosežejo blagostanje ljudstva in svetovno ime kraja.

Kam, ali v slovensko ali v laško gledališče? — Iz mesta: »Naravnost neverjetno je, da je bila večina predstav v Trg. Domu neprimerno obiskana, par naravnost škandalozno slabo. In vendar imamo le, repertoar ter izbrane igralce. Pripetilo se je, da je bil v Trg. Domu slab obisk, v istem času pa je sedela cela vrsta Slovencev v laškem gledališču ter se naslajala na igri glumačev in glumačic, izmed katerih je vredna imena le Italia Vitaliani. Bili so taki, ki še niso bili v slov. gledališču, pa tudi taki, ki zabavljajo, da ni nič, kadar pa je kaj, takrat jih pa ni blizu. — Malo častno za prizadete! To pripojimo!«

Goriški klerikalci in delavstvo. — Naši klerikalčki, ki se imenujejo krščanske socialce, kadar zberejo okoli sebe par delavcev, rešujejo delavsko vprašanje na krščansko-socialni podlagi s tem, da priredijo vsako leto procesijo na Sveto goro. Delavcev je pravzaprav malo pri taki procesiji, več je raznih drugih ljudi, pobožnih žensk, služkinj. Taka procesija bo tudi letos, in sicer jutri zjutraj. Prej morajo moliti, iti k spovedi in obhajilu potem pa še na Sveto goro, pa so dobri za eno leto! Drugo leto pa spet procesija, ki stane vsakega lepe novce; to je vse delovanje za delavca od strani slov. krščanskih socialcev v Gorici. — Mislimo, da se zavedo polagoma še tisti redki, ki še tičijo tam, kjer ni nobenega srca in nobene rešitve za delavca.

Vojaški nabor. — Iz Šempasa, Št. Ferjana, s Trnovega in iz Bilj je bilo klicanih k vojaškemu naboru 175, prišlo jih je 139; potrdili so jih na 3 leta 33, 18 pa v nadomestno rezervno.

Nemška kranjska hranilnica in slov. klerikalci. — Nemška kranj. hranilnica je glavni stebel nemštva na Kranjskem. Podpirajo jo — slov. klerikalci! Slov. klerikalni list je javno pozval Slovence, naj ulagajo denar v to nemško šparkaso. — Nemška hranilnica pa tudi plačuje slov. klerikalce za to. Letos je ta hranilnica dala za nemško šolstvo na Kranjskem 60.000 K; za nemško gledališče 40.000 K, v različne klerikalne namene 43.000 K, za nove orglje v ljubljanski stolni cerkvi

25.000 K! Torej tako je plačala nemška šparkasa svoje slov. podpiratelje! In ti tako plačani klerikalci hočejo priti reševati meje!! Če jim »Schulverein« in »Lega« ponudita srebrnjake, pa bi krčili mejo bolj kot tujci! — Heil »Vseslovenska Ljudska Stranka«!

Kje so naborniki? — Opaža se, da manjka pri letošnjem vojaškem naboru obilo fantov. Po trideset do štirideset jih manjka iz par občin. Doma jih ni, če ne bi prišli na nabor. So pač šli s trebuhom za kruhom po svetu; v razne evropske države ali pa čez morje!

Due maiali czechii. — »Corriere«, glasilo zveze Pajer-Gregorčič, pripoveduje, da sta naznanili dve dami, ki sta se pripeljali iz Vidma v Italiji v Krmin, tamkajšnji policiji, da sta ju nadlegovala v vlaku dva tujca, katera je policija v Krmini na to zaslišala »Corriere« pravi, da sta ta dva moža češka državna poslanca ter ju zmerja z »majali czechii« (češki prešiči.) Imen Čehov pa ne navaja! Radovedni smo res, kaj je na tem resnice! Najbrže pa je vse skupaj debela laž, kakoršnihi navadno mrgoli po »Corrieru«!

Slovenska Čitalnica v Gorici je preložila svoj izredni občni zbor na dan 17. t. m. (nedeljo) ob 10^h zjutraj. — Dnevni red je isti. Gg. člani so naprošeni, da se snidejo polnoštevilno.

Dostojni gospod učitelj. — Gregorčičeva lista »Gorica« in »Prim. List« sta napravila v oklicu »Volilcem slovenskih trgov in mest« velike poklone Križanom: na prvem mestu je seveda prečastni gosp. župnik, takoj na drugem pa »dostojni gospod učitelj«. Glejte, glejte, kako ga naenkrat spoštujemo in mu delajo komplimente, češ, pokloniti se mu moramo, potem, no, potem bo naša zmaga v Sv. Križu sijajna. Klerikalci so tiči in veliki hinavci ob volitvah. Ali poznamo jih dobro. Drugače so že zmerjali in psovali onega gospoda učitelja, sedaj jim je »dostojni gospod učitelj«. Prav zadnje čase blatio nesramno in udrihafo falotske po učiteljih, v Sv. Križu pa s komplimentom zahtevajo, da bi jim pomagal »dostojni gospod učitelj« k zmagi. No, no, vsi komplimenti ne bodo nič pomagali klerikalcem!

Mesto paznika v kaznišnici v Gradišču ob Soči je razpisano. Prošnje na ravnateljstvo kaznišnice do 24. t. m.

Pribijamo, da glasilo novostrojarjev »Novi čas« priporoča najtopleje botežo laškega trgovca Teodora Hribarja. Slovenski trgovci ne uživajo take milosti pri novostrojarjih!

Avstrijsko mejo so prekoračili pri Višku v Furlaniji en častnik, dva podčastnika in 3 vojak 97. pešpolka iz Sežane. Finančna straža laška jih je prišla ter jim pobrala škeice in fotografične plošče, potem sta jih dva oficirja spremila do meje.

Kolesarsko društvo »Solkan« v Solkanu bo imelo svoj 1. redni občni zbor v nedeljo dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne v društvenem shajališču (gostilna Anton Mozetič). — Dnevni red po pravilih. — K obilni vdeležbi ujudno vabi odbor.

Tatvine je bila obdolžena Ana Mužina iz Št. Ferjana in sicer da je v službi pri L. Venutiju pobrala razne reči, ki niso bile njene; obsojena je na 3 tedne ječe z jednim postom.

Božjast je vrgla danes ob 8. zjutraj neko službo in jo vodnjaku na Kormu. Pri padcu se je precej poškodovala. Prenesli so jo takoj v vežo Attemsove palače. — Prvo pomoč jej je dal g. dr. Dereani, ki je slučajno šel mimo.

V opazovalnici za umobolne v Gorici se je nahajal dlje časa 50-letni žid Henrik Kerner iz Varšave, proti kateremu se je vršila pri zadnjem porotnem zasedanju razprava pa je bila preložena; sedaj je sodna oblast odstopila od vsakega nadaljnega preganjanja Körnerja.

Po drva je hodil v gozdlič 68 letni Filip Colautti iz Marjana ter se ni prav nič brigal za to, da ni imel pravice hoditi po drva v gozdlič, ki niso njegova last. Dasi je bil opetovano opominjan, naj neha, ni hotel nehati, marveč je še strašno zabavljaj in žalil gozdne čuvaje. Slednjič so ga prišli in naznanili. Pri sodnji je dobil 15 mesecev težke ječe s postom vsaki drugi mesec.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Pontoni-Liberi. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 17. do 24. t. m.

Poziv na občinstvo! — Že večkrat se je dognalo — in bilo je tudi omenjeno v listih, — da so prišli naši odjemalci v prejšnje prostore trdnice Ivančič & Kurinčič (Via Arcivescovado št. 5), kjer se jih ni opozorilo na to, da tu nimata več trgovine Ivančič-Kurinčič, dasi so odjemalci vprašali. Tem potom prosiva podpisana, da nama p. n. občinstvo vsako tako neodkrito izjavo od gotove strani naznani, na kar ukrepanja potrebne korake. Ob enem omenjeva, da imava sedaj trgovino v Gosposki ulici št. 11. (prej I. Zornik.) (Več v oglašju!)

Opozorjamo slav. občinstvo na inserat »Agro-Merkur« in priporočamo, da se poslužuje te zanesljive trdnice.

Sokolski vestnik.

Zlet I. sok. okraja. — Kakor je bilo že v »Soči« objavljeno, se bo vršil glasom sklepa Prim. sok. župe zlet I. sokol. okraja v Selu na Vipavskem dne 22. maja t. l. ter so naprosena narodna društva, da ta dan ne prirejajo svojih veselje.

Zveza narodnih društev.

Bratno in pevsko društvo »Školj« v Smarjah je sklenilo pri rednem občnem zboru obhajati kar najslavesneje svojo desetletnico dne prvega majnika. Radi nepričakovanih ovir, posebno pa radi boleznih g. pevovodje, se je bilo že bati, da bo to nemogoče. Odbor pa ni miroval, ter dosegel sijajne uspehe o čemur se bo lahko vsak udeleženec osebno prepričal.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Povišanje delniške glavnice Jadranske banke v Trstu. — Opozorjamo na današnje vabilo Jadranske banke v Trstu v zadevi emisije četrtega milijona delniške glavnice, kakor tudi na ugodno obrestovanje kapitala naloženega v teh delnicah. Natančni pogoji nove emisije navedeni so v današnjem inseratu našega lista.

Kmečka posojilnica v Prvačini bo imela svoj občni zbor dne 5. maja 1910. ob 3. popoldne v svojih prostorih h. št. 16. z dnevnim redom: 1.) Poročilo načelstva. 2.) Odobritev poročila in računskega sklepa za 1910. 3.) Razdelitev čistega dobička. 4.) Volitev načelstva. 5.) Volitev nadzorstva. 6.) Razpustitev.

»Chantecler« v Gorici. — Edmund Rostandova živalska drama »Chantecler« je vzbudila po celem svetu mnogo zanimanja, — in ni čuda, da je uplivala tudi na modo. Modi je začrtala novo pot, dala jej nove ideje. Uspeh tega upliva je sijajen. — Industrija nam nudi nove, najrazličnejše predmete a la »Chantecler«.

Zasluga podjetne trdnice Pregrad & Černetič v Trgovskem Domu pa je, da vidimo »Chanteclerja« tudi v Gorici.

V izložbenih oknih omenjene trdnice je razpostavljeno najrazličnejše blago za obleke in bluze v najnovejših barvah ponosnega »Chanteclerja«, ljubke fazanke in drugih v drami zastopanih živali. Nianse barv so čudovite. Dalje vzbujajo pozornost okraske za obleke z motivi iz »Chanteclerja«; solnčniki z bordurami in palicami a la »Chantecler«; šerpe, nogovice, igle za klobuke itd. Vse to si lahko ogledate — brezplačno, ako se potrudite do Trgovskega Doma.

V Salonu Robes se izdeluje obleke in bluze po najnovejšem pariškem in angleškem kroju.

Trgovsko in obrtno društvo v Gorici vabi svoje člane na letošnji redni občni zbor, ki se vrši na podlagi § 6. društva, pravil dne 24. t. m. v dvorani pri »Zlatem Jelenu« v Gorici ob 10 uri predpoludne z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo tačasnega odbora o društvenem stanju po pravilnem redu; 2. Volitev novega odbora; 3. Slučajnosti.

Želeti je, da se to koristno toda omalovaževano društvo še bolj oživi, zanimanje zanj med trgovci in obrtniki razširi, zato naj bi prišli na to zborovanje vsi društveniki in tudi tisti, ki bi želeli pristopiti bodisi z mesta ali z dežele.

Riboreja. — Vršilo se je napovedano posvetovanje glede na izvrševanje zakona o ribarstvu. Udeležili so se zastopniki dež. odbora, vlade, knjet. društva itd. Razpravljalo se je zlasti o tem, da razni po-

sestniki reklamirajo zase pravico ribarjenja v določenih krajih, da treba za riborejo velikih okrožji, ker drugače ni mogoče ploditi ribe; obrnejo se na glavarstva, da podajo o reklamantih poročila.

Živinski semnji na Opčinah začno zopet, in sicer se bodo vršili dne 20. vsakega meseca.

Goriška Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici naznani, da se že vrše priprave za veliko športno slavnost, katera se bo vršila dne 12. junija t. l. z jako obširnim programom. Lepaki za prednaznani so se že odposlali.

Zjutraj bo dirka Ajdovščina-Gorica, popoldne Miren-Gorica, šaljivo srečanje, šaljiva pošta, srečanje za fino novo dvokolo, javni ples, umetni ognji itd.

Slavnost se bo vršila na obširnem prostoru pivovarne Gorjupa. Nudilo se bo slavnemu občinstvu zabave dovolj. Priglasilo se je že sedaj več dirkačev, med temi tudi naši bratje Hrvati.

Politični pregled.

Poslanska zbornica se je sešla zopet 14. t. m. Posl. Seitz, Choc in dr. Stransky so polemizirali proti dnevnemu redu, določenemu od predsednika, da se ima namreč kot prvo točko postaviti na dnevni red predlogo glede posojila. — Posl. Seitz je predlagal spremembo v tem smislu, da naj službena pragmatika tvori prvo točko in predloga o posojilu drugo točko dnevnega reda ter je zahteval poimensko glasovanje. V poimenskem glasovanju je bil predlog posl. Seitzja odklonjen z 219 proti 259 glasom. (Klici ogorčenja in protestni klici pri čeških radikalcih.)

Zbornica je nato pričela prvo čitanje o predlogi posojila. Posl. dr. Ellenbogen je najostreje kritikoval postopanje vlade. — Potem je povzel besedo finančni minister Bilinski ter se najprej obrnil proti očitaniu, češ, da je zbornico presenetil s 182-milijonsko posojilno predlogo. Minister je opozarjal, da je že prej omenjal, da bo treba vzeti posebno posojilo posebno radi bosenskih odnošajev. Primanjkljaj ne izvira iz troškov za vojaške namene, ampak iz notranje-avstrijskih razmer, na podlagi izdatkov, ki jih je napravila vlada za razne kulturne in druge potrebe v smislu sklepa zbornice. Nasproti trditvi, da predloga ni dovolj utemeljena, je omenjal, da gre tu za vojaške izdatke in tu nikakor ne gre, da bi se v odprti zbornici razpravljalo o tem. V odseku pa poda domobranski minister vsa potrebna pojasnila. Iz zadnjega glasovanja bi bila vlada izvajala konsekvence, ko bi se bilo šlo za večino, ki bi bila pripravljena prevzeti vladno obveznost, na mesto odstopivše. Od takrat, ko je vlada predložila predlogo, so se razmere na denarnem trgu poslabšale. Renta je padla za 75 vin. Tržna obrestna cena je poskočila od 3 na 3 in en četrt, obrestna mera v Londonu se je zvišala. Denarne razmere so se poslabšale. Ogrsko posojilo nam je odvzelo del denarja. Ako se nam sedaj govori o večini, dovolite nam, da se obrnemo na to večino in jo prosimo, naj nam dovoli čimprej najetje tega posojila v znesku 182 milijonov kron, da nam bo mogoče dobiti isto še pod pogoji, katere bo mogoče sprejeti.

Minister se je potem obrnil proti mnenju, kakor da bi bila gotovina v blagajnah del proračuna. Gotovina v blagajnah, v katere se stekajo vsi dohodki države, so sredstvo za tehniško možnost uprave.

Minister je primerjal lansko in letošnje stanje gotovine v blagajnah. — Lani smo imeli 420 mil. skupne gotovine v centralni blagajni, letos 190 mil. Iz te gotovine se ni skrivaj potrošilo ničesar. Škofo Jegliču se ni dalo iz gotovine v blagajnah niti st. linke. Ako je dobil predufem, se je dalo to le iz premoženja verskega zaklada, v kar ima vlada pravico in kar se je že v marsikaterih slučajih prakticiralo. Davka ni minister odpustil škofo Jegliču nikakega. — Kar se tiče vprašanja, če so bili iz gotovine blagajn plačani časniki, ne ve on ničesar. (Veselosť). — Posl. Winarsky: Vsa ministerska klop se smeje! — Finančni minister: Le pustite, da govorim! — Posl. Elderschi: Sedaj pride dobra šala!

— Minister: Dobra šala? Ne vem, če se plačuje liste. O tem mi ni ničesar znano. (Veselosť).

Posl. Selinger: Po kom plačate?

Finančni minister: Ne plačujem po nikomur, ker lahko zagotavljam na svojo čast, da cela zadeva časopisov sploh ne spada v delokrog finančnega ministra... (veselosť) in sploh ne obtežuje c. kr. blagajn. (Ponovna veselosť!) Veste prav dobro, da imamo dispozicijski fond. Ako se za časopise res kaj potrebuje, o čemur mi ni nič znanega, se utegne to pokrivati iz tega fonda. Zaključujem z zatrdilom, da je gotovina v blagajnah tako mala, da potrebuje ojačenja in z zagotovilom, da za tajne namene in posebno za časopise ne potrebujemo niti vinarja iz državnih blagajn. (Kdo plačuje potem vladne časopise?) —

Minister je konečno prosil zbornico, naj kot dobri hišni oče omogoči upravitelju, njemu, finančnemu ministru, da napravi red. Zato izraža nado, da, če ne cela zbornica, se najde večina, ki mu omogoči, da najame posojilo, dokler so še kolikor toliko ugodni pogoji, da se dobi denar.

Med vlogami se nahaja interpelacija posl. Dubiliča v zadevi odloka, ki ga je izdal naučni minister na deželne centralne vlade na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji v zadevi Halleyevega kometa. Interpelanti pravijo, da ni med prebivalstvom omenjenih dežel nikakega strahu glede kometa. Vest, da razprodaja ljudstvo svoja premoženja za vsako ceno, je popolnoma kriva. Interpelanti vprašujejo, naučnega ministra grofa Stürgkha, če je res izdal tako naredbo in v pritrdilnem slučaju, kako more opravičiti ljudstvo žaleča prisojanja, ki so zapopadana v omenjeni odloki.

Med vlogama se nahaja tudi interpelacija posl. Pittacco v zadevi železniške nesreče pri Miljah.

Radi železniške nesreče pri Miljah je interpeliral tudi poslanec Mandič.

Poslanec Hribar je vložil predlog glede državne podpore za železnico Opčine-Sežana.

Zbornica je včeraj nadaljevala prvo čitanje predloge o posojilu. Haberman je kritiziral finančno gospodarstvo države. Chiari je priznal potrebo posojila, ali nemška narodna zveza zavzame svoje stališče še le po vladnih pojasnilih v odseku.

V nadaljevanju je izjavil posl. Bukvaj, da bi češki poslanci glasovali za predlogo, ko bi jo bila predložila vlada, do katere imajo zaupanje. Navajal je potem razne pritožbe čeških poslancev proti vladi in izjavil, da bi se najdostojneje praznovalo cesarjevo 80-letnico, ko bi prišlo do pomirjenja med avstrijskimi narodi ter posebno med Čehi in Nemci. Kot predpogoj za začetek takega sporazumjenja vidimo v brezpogojni umaknitvi narodnih predlog ministerskega predsednika. (Živalno odobravanje pri Čehih). Generalni govornik za posl. Loser je izjavil, da dovoljenje posojila ne znači nikako zaupanje za vlado, pač pa je posojilo v interesu davkoplačevalcev!! Govornik proti, posl. Voita je izjavil, da so Slovani proti predlogi radi germanizatoričnih tendenc vlade, posebno železniškega ministerstva. Slovani žele močno monarhijo, a morala bi biti na čelu države vlada, do katere imajo vsi narodi zaupanje.

Vladni načrt o posojilu se je na to izročilo proračunskemu odseku. Po končanem prvem čitanju predloge o posojilu je pričela zbornica prvo čitanje službene pragmatike.

Šusteršič in Udržal. — Praški »Čas« je spravil v javnost pakt med Šusteršičem in Udržalom. Ta pakt, ki se je sklenil brez vednosti ostalih skupin Slovenske jednote, se glasi sledeče: 1.) Dr. Šusteršič in Udržal ostaneta pri svoji sedanjih taktiki, katere ne bodeta drugače menjala kakor po medsebojnem odobrenju. 2.) Zavežeta se, da bodeta v slučaju rekonstrukcije kabineta skupno postopala. 3.) Obe frakciji se sporazumeta glede novih volitev. — Ta pakt, pravi »Čas«, škodi enotnemu in složnemu postopanju Slovenske jednote.

Se razume, da škodi! Kaže pa tudi, koliko je vredno Šusteršičevo kričanje po enotnosti in slogi v jugoslovanski delegaciji ter v »Enoti«!

Klerikalno hinavstvo je res že tako, da si človek ne more misliti večje hinavščine od klerikalne. Najvišje med kleri-

kalci stoji dr. Šusteršič, zato je tudi on največji hinavec. Pred kratkim časom je govoril na shodu v Mariboru, kjer je udrihal le na njemu lasten način po slovenskih naprednih politikih, po zvezi južnih Slovanov, posebej še surovo po štajerskem državnem poslancu dr. Ploju — v nedeljo pa je govoril isti dr. Šusteršič na Jesenicah, ali kako! Klical je Boga na pomoč, naj bodo za Božjo voljo slovenski poslanci na Dunaju edini. V Mariboru mu ni bilo čisto nič za edinost, ampak tam je slikal zvezo juž. Slov. in slovenske napredne poslance za one, ki nočejo sloge in edinosti na Dunaju, dasi ni imel za tako udrihanje nikake resnične podlage. Je pač stara resnica, da se ravna klerikalci po geslu: kakor kaže. — Kadar upa Šusteršič kaj dobiti ali zlezti kam višje po hrbtih jugoslovanskih poslancev, takrat je za slogo in skupno delovanje; če misli, da mu jih ni baš treba, pa razdira in se tolče po prsih: kaj smo mi! — Žalostno pač, da stoji tak človek na političnem polju tako v ospredju!

Dr. Šusteršič za čim najtesnejšo zvezo jugoslovanskih poslancev. — »Slov. klub« je dal dr. Šusteršiču pooblastilo, naj stopi v dotiko z »Zvezo južnih Slovanov« gledé čim najtesnejše združitve vseh jugoslovanskih poslancev ter gledé reorganizacije »Narodne zveze«. No, prav bi bilo, da bi prišlo do take združitve in reorganizacije na dobri podlagi — ali pre-dobro poznamo Šusteršiča in njegove; zato moremo reči, da išče Šusteršič tako združitve in reorganizacije le v kake posebne svrhe in strankarske namene!

O razmerju med slovenskimi državnimi poslanci ter o »Slovanski Enoti« je govoril posl. dr. Ploj v nedeljo na shodu pri Sv. Marjeti blizu Ptuja na Štajerskem. Rekel je, da vlada med obema jugoslovanskima kluboma nesoglasje, krivde za to ni pri »Zvezi južnih Slovanov«, pač pa zbirajo nesoglasja neutemeljena in neresnična poročila v nasprotnih listih. »Zveza Južnih Slovanov« ni napravila v zadevi vseučilišča nobenega novega sklepa, posebej pa ne nobenega protiskepa proti onim prejšnjim v »Narodni zvezi«.

Gledé »Slovanske Enote« je naglašal, da ima ta v sebi veliko nasprotujočih si strank in povrh nima pozitivnega programa, ampak le boj proti vladi. To je njena slabost. Neobhodno potrebno je torej, da stranke in člani s trdno voljo in z zaupanjem sedejo skupaj, poravnajo medsebojna strankarska razmerja in izdelajo pozitiven program, potem pa mirno, stvarno in dosledno delajo z uvažanjem zunanjega položaja in brez precenjevanja lastnih moči.

Kaj je iskal minister Weisskirchner v Dalmaciji? — Na obedu v Majdanu je rekel, da Dalmacija more dobiti od države mnogo; ako to želi, je v njenem interesu, da se nasloni na krščansko socialno stranko, ki je najmočnejša v Avstriji ter največja politična moč v državi. Weisskirchner je pripravljal tla klerikalni stranki v Dalmaciji; načeloval bi jej posl. Perič!

Razne vesti.

Bivši predsednik ameriških Združenih držav Roosevelt se nahaja na Dunaju. Ustavil se je bil v Nabrežini ter je tam večerjal v kolodvorski restavraciji.

»Slov. planinsko društvo« je imelo 13. t. m. občni zbor v Ljubljani. Zahtevali so nekateri spremembo pravil v tem smislu, da je osrednje društvo zveza vseh podružnic kot samostojnih društev, in v osrednjem odboru naj bi bile bolj zastopane tudi podružnice. Društvo je koncem l. 1909 imelo 3102 člane, in sicer osrednje društvo 976, podružnice pa 2126. Podružnic je bilo 20. Število članov se je lani pomnožilo za 393 članov. Društvo izkazuje za l. 1909 dohodkov 116.579 K 62 v, izdatkov 115.919 K 60 v. Sklenilo se je, da se skliče v svrhu spremembe pravil jeseni izvanredni občni zbor.

(Dalje na peti strani.)

Zagrebski Franck kot lovarniško znamenje
priporočujemo kot priznana najboljši pridelek za kavo!

Naši dreadnoughti. — Naša mornariška uprava že več časa proučuje načrte o zgradbi dveh dreadnoughtov, ki se bo sta zgradila v tržaškem »Stabilimento tecnico«, pozneje zgradi dva dreadnoughta ogrska ladjedelnica Danubius.

Avstrijski vodljivi zrakoplovi. — Drugi vodljivi avstrijski zrakoplov so pričeli graditi v Fischamendovi zrakoplovni delavnici. Zrakoplov bo vodil nadporočnik pl. Tapser.

Otvoritev lovske razstave na Dunaju je odložena na dan 7. maja t. l.

Kongres francoskih železničarskih delavcev v Parizu je 14. t. m. izvolil odbor, ki naj določi o tem, je li sedanjí čas ugoden za štrajk ali ne.

Chantecler — ubijalec. — Na Ogrskem v Perbetu je trosila gospodinja Jakobova živež med kokoši na dvorišču. Petelin je irfotal ter skakal okoli, kar zadene močno s perutjo puško ob steni; puška pade, se sproži ter smrtno zadene gospodnjo, ki je kmalu na to umrla.

130 tonelat dinamita je eksplodiralo v Kobe, kakor poročajo iz Tokia. Strašna je škoda v mestih in okolici. Ranjenih je mnogo oseb.

Iz Lizbone poročajo, da je bil tam strašen vihar, kakoršnih ne pomnijo. Več manjših ladij je razburkano morje preobrnilo in razbilo; nekaj mornarjev je potonilo.

Treščilo je v cerkev v Monster-Szegu na Ogrskem nedeljo popoldne med službo božjo. Ena žena je ostala mrtva, 27 oseb je bilo težko ranjenih.

Monte Carlo je podjetje, ki nosi na l. 20—30 milijonov frankov dohodkov. V kratkem izide bilanca, iz katere bo razvidno, da so se dohodki v poslednji sezoni povečali za 2 milijona in pol frankov. — Delničarji dobijo na vsako delnico 350 frankov.

Znani slepar Strasnoj, »šulkolega« d.ra Franka, je bil pred sodiščem v Mitrovici radi raznih goljufivih manipulacij obsojen na 5 let ječe.

Zrakoplovstvo. — Zrakoplovec Kinet 2 uri 19 min. v zraku. — Zrakoplovec Danijel Kinet, Farmanov učenec, se je spustil v zrak s svojim biplanom v družbi z ruskim zrakoplovcem Lebedevom; dvignil se je kakih 50 m visoko nad aerodromom v Monsmethonu ter je ostal v zraku

2 uri 19 minut. Dosegel je rekord v dosedanjem zrakoplovstvu.

Dva kolosalna vola so ubili v klavnicí v laškem Vidmu. Dala sta mesa 1144 kg; eden sam je tehtal 609 kg.

Štrajk v Marziju. — Poročali smo, da je tam vzbrulnil štrajk med mornarji; 12. t. m. pa so proglasili delavci generalni štrajk. Trgovski pomočniki tudi štrajkajo. Štrajkmoč je okoli 20.000.

III. redni občni zbor »Slovenskega lovskega društva« se bo vršil v nedeljo, dne 24. aprila 1910 ob 3. uri popoldne v hotelu »Iliriji« v Ljubljani.

Ker je v zadnjem času pristopilo k društvu mnogo članov s Koroškega, Primorskega in Štajerskega, je želeli, da bi bili slovenski lovci teh dežel tudi v odboru zastopani. Zato vabi vse slovenske lovce, vzlasti pa one s Koroškega, Primorskega in Štajerskega, da se občnega zbora udeleže.

Sadjarsko društvo v Tolminu

ima na razpolago
večje število krepkih jabolčnih drevesc,
katera oddaja
po 20 vir. komad.

Člani društva naj poiščejo
čim preje pripadajoča jim brezplačna drevesca.

Naznanilo.

Sl. občinstvu nljudno naznanjam,
da sem otvoril

ново krojaško delavnico
na Korui št. 6.

ter izvršujem vsa naročila točno in solidno po najnovejši modi.

Slaj. občinstvu v mestu in na deželi se najtopleje priporočam
Spoštovanjem

Fran Simčič, krojač.

Goriška ljudska posojilnica

vpisana zadruga z omejenim jamstvom v Gorici

VABILO

REDNI OBČNI ZBOR,

kateri bode

v soboto dne 30. aprila 1910. ob 3. uri popoldne
v zadružnih prostorih Gosposka ulica hišna št. 7.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrditev letnih računov in bilance za leto 1909.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

V GORICI, dne 16. aprila 1910.

Načelstvo.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Andrej Fajt

Gorica Tekališče Frana Josipa šte. 2

Podružnica v ul. Municipio št. 2.

Sprejema naročila za vsakovrstno pecivo najfinejše vrste, pecivo za nove maše, gode, kolače za birmance, poroke itd. — Vsa naročila izvršuje točno in solidno po želji naročnikov.

Ima na prodaj različno moko, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Vse po zmernih cenah.

Zastonj in poštneine prosto pošiljamo na zahtevo

cenik slovenskih knjig in muzikalij.

Knjigarna A. Gabršček — Gorica.

JADRANSKA BANKA V TRSTU

Vabilo na subskripcijo.

V smislu pooblaščenja občnega zbora z dne 14. marca 1909 sklenil je upravni svet v seji z dne 20. marca 1910, povišati delniško glavnico **Jadranske banke na K 4.000.000** — in izdati

2500 delnic po K 400 t. j. K 1.000.000 — nom.

pod sledečimi pogoji:

a) **Imetelji starih delnic** imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer, so opravičeni, zahtevati na podlagi vsakih 3 starih delnic 1 delnico nove emisije po kurzu **K 420 — po delnici.**

b) **Delnice**, katere eventualno vsled neizvršitve opsijske pravice preostanejo, so na razpolago novim subskribentom in tudi imeteljem starih delnic v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jim na podlagi opsije pripada, po kurzu **K 445 — po delnici.**

Prijave na nove delnice sprejemajo se do 30. aprila t. l. in sicer je treba plačati za vsako podpisano delnico takoj pri subskripciji K 100 — kot prvi obrok in ob enem kavcijo, ostanek pa po repartitiji delnic, katere izid se vsakemu subskribentu naznani. Ostali znesek, vpoštevaje s. č. položeni obrok oz. kavcijo bode treba plačati najkasneje do 31. maja t. l.

Ker nove delnice participirajo že na dobičku za leto 1910, se morajo vplačati 5% ne tekoče obresti od nom. zneska od 1. januarja t. l. do dana izplačila.

Kurzni dobiček (ažijo) pripade po odbiku stroškov in pristojbin nove emisije rezervnemu zakladu banke.

Prijave za nove delnice sprejemajo se: v Trstu in v Opatiji: pri blagajnah banke, kjer se morajo tudi deponirati stare delnice v svrhu izvršitve opsijske pravice.

Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridržuje si upravni svet pravico repartitije delnic med subskribente.

Pregled razvoja Jadranske banke v Trstu

Poslovno leto	Gotovina menice in vred. pap.	Dolžniki	Bančno poslovanje in inventar	Trans. stavke	Vloge in upniki	Delniška glavnica	Rezervni fond	Čisti dobiček	Skupni promet	Dividenda
Kron	Kron	Kron	Kron	Kron	Kron	Kron	Kron	Kron		
1906	2.414.413 —	2.293.401 —	275.393 —	72.569 —	2.813.475 —	1.000.000 — 1.000.000 —	33.100 —	97.166 —	K 311.062.571-82	5%
1907	2.555.400 —	4.865.073 —	292.870 —	84.611 —	5.435.456 —	2.000.000 —	107.135 —	160.186 —	„ 457.800.741 06	5%
1908	3.286.358 —	8.956.508 —	289.320 —	155.743 —	9.068.969 —	2.000.000 — 1.000.000 —	160.500 —	200.340 —	„ 608.206.892-58	6%
1909	3.796.489 —	10.242.898 —	287.502 —	237.432 —	10.671.143 —	3.000.000 —	208.000 —	157.816 —	„ 717.205.923-38	6%

V TRSTU, dne 31. marca 1910.

JADRANSKA BANKA.

Napoleon stopal od zmage do slave,
bil moč je v resnici prebrisane glave;
gotovo — (o tem zgodovina molči) —
„OHO“ je on nosil, vsaj meni se zdi.

„OHO“
J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Premierl & Jančar

Ljubljana Dunajska cesta št. 20.

Lastni izdelki oljnatih barv, lakov, firnežev
in steklarskega kleja.

Velika zaloga kemičnih in rudniških
barv. Barv za umetnike.

Vse potrebščine za slikarje in pleskarje.
Točna postrežba, cene nizke.

Za obila naročila se priporoča

Premierl & Jančar
trgovina oljnatih barv na drobno in debelo.

Prve črešnje

niso še prišle v Gorico, pač pa je že došlo **ново pomladan-**
ske in poletno blago trvdki

Ivančič & Kurinčič,
Gospoška ulica št. 11.

Kdor hoče biti postrežen z dobrim, solidnim blagom, naj
ne zamudi te prilike, ter naj pride v najino trgovino. Cene so zelo
nizke, dasi se je volna in bombaževina v zadnjem času podražala.

Podpirajte domačo trgovino!

Kmečko-delauska gospodarska zadruga
v Dobravljah na Goriskem

ima v kletih združenih kmetov v Do-
bravljah, Skriljah, Kamnjah, Brjah,
Šmarjah in drugih vaseh

veliko množino izbornega vipavskega vina.

Priporoča se cenj. gostilničarjem
in drugim konsumentom. Dobiva se od
56 lit. naprej po jako zmernih cenah.

Avstrijska posebnost

I. reda so svetovnoznani **Mášner-jevi šumeči bomboni**
s prineso raznih sokov, kakor: limone, malinovec, jagod, črešenj, prevečen itd., s katerimi pripravljamo
pijave, ki nadomestijo alkohol ter so prava ljudska pijava.

Prva česka akcijska družba tovarov za izločanje orijent. sladkorja iz čokolade v kraljevih vinogradih.

ZALOGE: prej A. Mášner. Prag, Ferdinandova trida, Vavlovsko namesti
(vis-a-vis Primas) — Dunaj VI. Theobaldgasse N.o 4.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štorkiževo) jetrno olje.
Posebno sredstvo proti prsnim bole-
znim in splošni telesni slabosti.
Izvirna steklenica tega olja naravno-
rmenne barve po K 140, bele barve K 2.
Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporo-
čljiva otrokom in dečkom, ki so ner-
vozni in neže narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo
vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.
OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegijske, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju,
predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in
stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva pijača iz kine in železa.
Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.
Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Gradni prostori Janez Trdinova ulica šte. 8.

Podružnica Trst, ulica Stadion št. 3.

Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd.,
zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupo-
vanje blaga

POZOR! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja. **POZOR!**
Vina, štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zajamčeno
pristna vina! — Sir, maslo, žita, moka, olje, itd.

Agro-Merkur preskrbi sploh vsako blago. — Agro-Merkur kupuje vse pridelke
in izdelke.

Cene najugodnejše!

Postrežba točna!

Zahtevajte pravila, cenike, ponujajte svoje pridelke!

Varstvena znamka: „Sldro“
Einiment. Capsici comp.
Nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
je povsod pripoznano kot najboljšo
sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno
80 vin., K 140 in 2— se dobi po
vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako
prikljubljene domačega zdravila, se je
posluževati le originalnih steklenic v
škaflih z našo varstveno znamko „si-
drom“, ker le tako je zagotovljeno, da
je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „zlatem levu“ v Trstu
Isabothgasse šte. 5 nova.
Osvetlo razpošiljanje.

Zastoj in poštnine prosto se razpošilja:

Domača knjižnica

Seznam izbranih, najboljših del slo-
venske literature in svetovne lite-
rature v dobrih prevodih.

lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigarna v Ljubljani.

Pijančevanje.

Za poskušnjo 1 prašek ZENENTO — brezplačno.
Nagnenje k pijančevanju se trajno odpravi.
— Sužnji te strasti se je osvobodijo proti svoji

lastni vo-
lji. Prašek
Zenento
se primeša
jedi ali
pijači. Pri-
merno za
vsako sta-
rost in
vsak spol.
Zenento je
zajamčeno neškodljiv. Kdor ima v družini ozi-
roma med znanci osebe, ki so udane pijančevanju,
naj naroči takoj 1 prašek za poskušnjo.
ZENENTO se pošlje v pisnu.

Priložiti je znamko za 20 vin. — Dopisuje se v
nemškem jeziku.
Poudre Zenento Co.
76. Wardour Street, LONDON
255 (England).

Pisma je frankirati z znamko za 25 vin; dopisnice
10 vin.

Najcenejši in najboljši nakup

v modni trgovini

ENGELBERT SKUŠEK

Gorica — Via Scuole 6

Za gospode:

Srajce
Ovratniki
Zavratnice
Manšeti
Gumbe za manšete
Naprsniki
Spodnje hlače
Naramnice
Rokavice
Modni telovniki
Nogovice

Dokolenke
Čepice
Dežniki
Pasovi
Podveze
Gumbi
Turistovske oprave
Žepni robci
Gamaše
Klobuki

Za dame:

Srajce
Hlače
Spodnja krila
Predpasniki
Pasovi
Nogavice
Korseti
Glavniki
Žepni robci
Našitki za perilo
Toiletno milo, Parfumi

Cene strogo solidne!

Cenjenim odjemalcem na deželi pošljem blago na izbero.

„Hercules“

zavaruje osebe brez razlike vere, narodnosti
in stanu, katere niso na dan upisa mlajše
od 15. ter starejše od 80. leta.

Vsakdo zamore zavarovati sebe v korist
drugega, oziroma tretjo osebo v lastno ko-
rist in to brez vsakega zdravniškega pregleda.

Vsa pojasnila daje:

Glavno ravnanstveno podporno zadrugo
„HERCULES“ na Reki.

Pozor! Ponujalo se vam bo mnogo
nizvednih ponarejanj.

Zahteva naj se izrečno Globin iz
lovarne Fritz Schulz ml. akc. dr.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga ==
oljkega olja
prve vrste

najboljših trvd iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice
s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112,
120, 123, 136, 144, 160, 180, 2—, 240,
za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se
pušča kupcu do popolne uporabe olja; po
vporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga
mila in sveč.
Cene zmerne.

5500

not. potrjenih zdravniških in privatnih
sprječal potrjujejo, da najuspešnejše
odstranjujejo

Kaiserjeve

prsrne karamelo
— z znamko treh smrek —

Kašelj

hripavost, zasliženost, katar, krčni
in oslovski kašelj.

Zavoj stane 20 in 40 vin. Doza 60 vin.
Dobi se v lekarnah A. de Gironeoli —
Gorica, I. Cristofolletti — Gorica, Rug-
giero Kürner — Gorica, G. B. Pontoni
— Gorica, L. Glubich — Gorica, v
mirodnllici E. Mazzoli — Gorica, v le-
karni J. Hus — Vipava, Maks Kozover
Ajdoščina, L. Jursche — Ajel.